

UZASADNIENIE

W pozwie z dnia 26 lipca 2016 r. W. U. wniósł o zasądzenie od J. C. na swoją rzecz kwoty 2000000 zł tytułem odszkodowania za straty materialne i moralne spowodowane działaniem pozwanego. Powód podniósł w uzasadnieniu, iż pozwany w dniu 28 lipca 2006 roku, jako osoba pełniąca obowiązki kierownika do spraw eksploatacji w Administracji (...) Ł. (...), bezpodstawnie wypowiedział mu umowę najmu lokalu nr (...) a w budynku nr (...) położonego przy ul. (...) w Ł. (pozew – k. 2)

W odpowiedzi na pozew z dnia 10 października 2016 r., pozwany nie uznał powództwa. Nadto wskazał, iż od 2011 r. przebywa na emeryturze, a w sprawie umowy najmu lokalu w/w toczyły się już kilkakrotnie postępowania sądowe. Wniósł o oddalenie powództwa. (odpowiedź na pozew – k. 23, oświadczenie złożone do protokołu rozprawy z dnia 10 października 2017 r., k. 94 - nagranie 00:04:46)

Na termin rozprawy w dniu 20 lutego 2017 r., poprzedzającym wyrokowanie, powód nie stawiał się, bez usprawiedliwienia, przedkładając po raz kolejny wniosek o odroczenie terminu rozprawy wraz z zaświadczeniem od lekarza sądowego. Wprawdzie złożył, po raz kolejny, zaświadczenie od lekarza sądowego, jednak, nie uczynił zadość zobowiązaniu nałożonego na niego w wykonaniu pkt 2. postanowienia z dnia 8 grudnia 2017 r., w myśl którego został on zobowiązany do poddania się badaniu przez lekarza wyznaczonego z listy biegłych Sądu Okręgowego w Łodzi, w dniu rozprawy, w miejscu wyznaczonym przez biegłego, za okazaniem dokumentacji medycznej z leczenia powoda, na wypadek ponownego wystąpienia przyczyny uniemożliwiającej powodowi stawiennictwo przed Sądem na terminie rozprawy wyznaczonej na dzień 6 lutego 2018 r. (pkt 1. postanowienia), pod rygorem uznania jego nieobecności na tym terminie rozprawy za nieusprawiedliwioną, jeżeli nie podda się badaniu lekarza z listy biegłych Sądu Okręgowego w Łodzi. (postanowienie – protokół rozprawy z dnia 8 grudnia 2017r., k.109v. - nagranie 00:01:52; notatka urzędowa k. 123)

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 4 kwietnia 1997 r. J. S. zawarła umowę najmu lokalu mieszkalnego nr (...) a przy ul. (...) w Ł.. W wyniku inwentaryzacji budynku okazało się, że lokal ten składa się z innej liczby pomieszczeń oraz ma odmienną powierzchnię od tej wskazanej w umowie. (okoliczności niesporne, znane Sądowi urzędowo)

Administracja (...) Ł. (...) pismem z dnia 28 lipca 2006 roku poinformowała J. S. – żonę powoda - zamieszkującą przy ul. (...), o tym, że w związku z inwentaryzacją lokali w nieruchomości i zmianą powierzchni jej lokalu ulegają zmianie opłaty za ten lokal. Od 1 sierpnia 2006 r. miały one wynosić 181,41 zł. Pismo to podpisał kierownik do spraw eksploatacji J. C.. (pismo – k. 3)

Pismem z dnia 28 sierpnia 2006 r., wynajmujący, w związku z uporczywym wykraczaniem przez J. S., jako najemcę przeciwko porządkowi domowemu, uniemożliwiającym korzystanie z dojścia do lokalu oznaczonego nr (...) nowym najemcom oraz pracownikom wynajmującego, rozwiązał w/w umowę najmu lokalu nr 19a oraz wezwał J. S. do opróżnienia lokalu i zwrotu kluczy. Wezwanie wynajmującego pozostało bezskuteczne. (bezsporne)

Ostatecznie, w związku z powyżej opisanymi zdarzeniami, Sąd Rejonowy dla Łodzi-Śródmieścia w Łodzi wyrokiem z dnia 13 października 2011r. w sprawie XVIII C upr 973/10 o eksmisję J. (S.) U., W. U. oraz R. S., nakazał pozwanym, aby opróżnili lokal mieszkalny nr (...) a położony w Ł. przy ul. (...) oraz wydali lokal Gminie Ł. – Administracji Zasobów Komunalnych Ł.. (wyrok z dnia 13 października 2011 r. w sprawie XVIII C upr 973/10 – okoliczność niesporna, znana Sądowi urzędowo)

Zaświadczeniem wydanym przez Prezydenta Miasta Ł. z dnia 31 stycznia 2014 roku stwierdzono, że stan faktyczny po przeprowadzonej inwentaryzacji budynku przy ul. (...) w Ł. i dokonaniu czynności usamodzielniających lokale nr (...) i 19a przedstawiał się następująco:

1. w okresie od 1 sierpnia do 29 września 2006 roku lokal mieszkalny nr 19a składał się z trzech pomieszczeń tj. dwóch pokoi i kuchni – ponadto z prawem do wspólnego użytkowania z lokalem nr (...) korytarza oraz łazienki z wc (ich powierzchnie nie były ujmowane do powierzchni użytkowej lokalu); w tym okresie powierzchnia użytkowana lokalu wynosiła 44,31 m², zaś powierzchnia mieszkalna (...) m²,

2. stan prawny wynikający z umowy najmu z dnia 4 kwietnia 1997 r. (rozwiązanej skutecznie z dniem 30 września 2006 roku) wobec odmowy najemcy lokalu nr 19a zaktualizowania umowy, w celu doprowadzenia jej do zgodności ze stanem faktycznym, opisanym w punkcie 1, był taki, że lokal składał się z czterech pomieszczeń tj. dwóch pokoi, kuchni i łazienki – ponadto z prawem do wspólnego użytkowania z lokalem nr (...) korytarza oraz wc; powierzchnia użytkowa lokalu wynosiła 52,54 m², zaś powierzchnia mieszkalna (...) m² (zaświadczenie – k. 4, k. 98).

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Powództwo, jako niezasadne podlegało oddaleniu w całości.

W myśl ogólnych zasad postępowania cywilnego to na powodzie spoczywa ciężar udowodnienia faktów uzasadniających jego roszczenie, zaś na pozwanym obowiązek udowodnienia okoliczności przemawiających za oddaleniem powództwa. W pierwszej zaś kolejności niezbędne jest przede wszystkim wskazanie przez stronę powodową okoliczności, które, w jej ocenie, świadczą o powstaniu określonego roszczenia oraz o jego słuszności w świetle obowiązującego porządku prawnego.

W niniejszej sprawie powód W. U., dochodząc zapłaty wskazanej w pozwie kwoty wskazał, że stanowi ona odszkodowanie za jego straty materialne i moralne. Podkreślić należy, że polskie prawo cywilne przewiduje możliwość zasądzenia świadczenia, które należy się poszkodowanemu za wyrządzenie szkody, od podmiotu prawa cywilnego (np. osoby fizycznej, osoby prawnej, w tym Skarbu Państwa), który tę szkodę wyrządził lub ponosi za nią odpowiedzialność. Tak rozumiane odszkodowanie pełni funkcję kompensacyjną – stanowi finansową rekompensatę uszczerbku materialnego w majątku poszkodowanego, który powstał wskutek zdarzenia wywołującego szkodę. Wysokość odszkodowania musi, więc być adekwatna do rozmiarów powstałej szkody. Odszkodowanie, zatem powinno pokrywać tak szkodę rzeczywistą, jak i utracone korzyści, czyli to wszystko, co poszkodowany mógłby osiągnąć, gdyby nie doszło do zdarzenia. Instytucji odszkodowania nie należy jednakże utożsamiać z zadośćuczynieniem za doznaną krzywdę rozumianą, jako ból, cierpienie, negatywne przeżycia psychiczne. Zadośćuczynienie ma służyć naprawieniu innego rodzaju uszczerbku w dobrach poszkodowanego, niż szkoda majątkowa, gdyż jego celem jest zrekompensowanie straty, której wartości nie można wyrazić za pomocą środków właściwych dla obliczania szkody majątkowej. Odszkodowanie może być należne danej osobie, jeżeli doszło do zachowań sprzecznych z prawem oraz z zasadami życia społecznego niezależnie od ewentualnych stosunków umownych łączących strony lub wskutek odpowiedzialności wynikającej z umowy stron i nakładającej na jedną z nich obowiązek naprawienia ewentualnych szkód powstałych w związku z niewykonaniem lub nienależytym wykonaniem podjętych zobowiązań.

W związku z powyższym, wystąpienie z roszczeniem o odszkodowanie będzie możliwe w przypadku zaistnienia przesłanek właściwych dla tego rodzaju odpowiedzialności, którymi są: zdarzenie będące źródłem szkody majątkowej, wystąpienie szkody majątkowej oraz normalny związek przyczynowy między zdarzeniem mogącym przyjąć postać działania lub zaniechania sprawcy szkody majątkowej, a tą szkodą. Dane zdarzenie będzie mogło być uważane za źródło szkody, w przypadku odpowiedzialności deliktowej, gdy będzie ono miało charakter

bezprawny, tj. będzie to złamanie powszechnie obowiązującego prawa lub zasad współżycia społecznego, a w przypadku odpowiedzialności kontraktowej – niewykonanie bądź nieprawidłowe wykonanie zobowiązania.

Reasumując, odszkodowania, na gruncie kodeksu cywilnego, można żądać na podstawie przepisów regulujących odpowiedzialność deliktową (poczynając od art. 415 k.c. i nast.), odpowiedzialność kontraktową (art. 471 k.c. i nast.) czy bezpodstawne wzbogacenie (art. 405 k.c. i nast.). Jeżeli więc doszło do jakiegokolwiek innego naruszenia interesów majątkowych poszkodowanego, a tego rodzaju zdarzenie nie podlega ochronie również na gruncie przepisów, innych niż k.c., to nie stanowi to podstawy do żądania odszkodowania.

Należy mieć na względzie, że obowiązek wykazania, że dane zdarzenie powodujące szkodę majątkową w dobrach poszkodowanego ma charakter bezprawny i zawiniony lub że odpowiedzialność za szkodę powstała na zasadzie ryzyka czy słuszności, ciąży na osobie dochodzącej odszkodowania. Wynika to jednoznacznie z ogólnej zasady ciężaru dowodu wyrażonej w art. 6 k.c. Powód, aby w ogóle rozważać zasadność jego żądania, powinien był wykazać zaistnienie przesłanek, które umożliwiają przypisanie pozwanemu odpowiedzialności za szkodę powoda, czemu W. U. nie sprostał. Powód wskazał, że J. C. bezpodstawnie wypowiedział umowę najmu lokalu nr (...) a w budynku nr (...) przy ul. (...) w Ł. podnosząc, że był on pracownikiem statio fisci Gminy Ł., tj. Administracji (...) Ł. (...). Jeżeli nawet takie zdarzenie rzeczywiście miało miejsce, choć z zaoferowanego w sprawie materiału dowodowego w żaden sposób to nie wynika, to odpowiedzialność za ewentualną szkodę powoda przy zaistnieniu wszystkich przesłanek tej odpowiedzialności mogłaby ponosić wyłącznie Gmina Ł., jako jednostka samorządu terytorialnego posiadająca osobowość prawną na podstawie art. 417 k.c., a nie jej pracownik w tym przypadku J. C.. Powód nie wskazał innych faktów, na podstawie których można by uznać, że postępowanie pozwanego spowodowało powstanie u powoda szkody.

To powód, jako podmiot wszczynający postępowanie ma określone żądanie, którego istnienie musi wykazać. Mając na uwadze jedną z podstawowych zasad postępowania cywilnego, a mianowicie obowiązek udowadniania faktów i twierdzeń przez stronę wywodzącą z tychże faktów skutki prawne, wyrażoną w dyspozycji art. 6 k.c., Sąd uznał, iż to rzeczą powoda było przede wszystkim wskazanie podstawy faktycznej dochodzonego roszczenia, a następnie przedstawienie Sądowi dowodów potwierdzających prawdziwość jego twierdzeń. Wszelkie, zatem zaniechania podejmowania takich działań przez powoda, jego ewentualne zaniedbania i przeoczenia, stanowią wyraz jego woli i pociągać muszą za sobą niekorzystne dla niego skutki procesowe.

W tym miejscu podkreślić należy, że przepis art. 232 zd. 1 k.p.c. określając reguły rozkładu ciężaru dowodu, stanowi niejako procesowy "odpowiednik" przepisu art. 6 k.c. Wyraża zasadę kontrydiktoryjności, zgodnie z którą ciężar dowodu spoczywa na stronach postępowania cywilnego i to strony, a nie sąd, pozostają dysponentem toczącego się postępowania i one ponoszą odpowiedzialność za jego wynik. Oznacza to, że to strona ma obowiązek wyraźnego powołania konkretnego środka dowodowego dla wykazania podnoszonych przez siebie twierdzeń, uzasadniających żądanie. Adresatem tej normy są strony, a nie sąd, co oznacza, że to strony obowiązane są przedstawiać dowody, a sąd nie jest władny tego obowiązku wymuszać. Nie może również, co do zasady zastępować stron w jego wypełnieniu.

Mając na uwadze powyższe, wobec niewskazania przez powoda dostatecznej podstawy faktycznej swojego żądania, a także nieprzedstawienia jakichkolwiek dowodów wskazujących na zaistnienie zdarzeń skutkujących odpowiedzialnością pozwanego, Sąd powództwo oddalił w całości.

Mimo tego, iż powód przegrał sprawę, Sąd, w oparciu o przepis art. 102 k.p.c. oraz art. 113 ust. 4 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych, odstąpił od obciążania go obowiązkiem uiszczenia niewniesionej opłaty sądowej od pozwu. Zważywszy na charakter sprawy oraz sytuację życiową powoda, obciążanie go obowiązkiem zwrotu tychże kosztów byłoby, w ocenie Sądu, sprzeczne z zasadami słuszności.

Z uwagi na fakt, że powód był zastępowany przez profesjonalnego pełnomocnika ustanowionego z urzędu (k. 36), Sąd nakazał wypłacić adw. D. J. kwotę

8.856 zł tytułem zwrotu kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu, w tym kwotę 1.656 zł podatku VAT. Wysokość wynagrodzenia pełnomocnika Sąd ustalił na podstawie § 8 pkt 6 w zw. z § 4 ust. 3 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu (Dz. U. z 2015 r., poz. 1801).